

Anul VI • Nr. 8 (64) • August 2021

Jurnalul Național al Primăriilor

**Din albumul de odinioară
al neamului românesc**

Întrebare retorică: „Fără silicoane, fără botox, fără photoshop, fără Gucci, fără bijuterii scumpe și totuși mai frumoase decât cele din ziua de azi. De ce oare?”

pag. 2

RECAȘ

pag. 3

SÂNMIHAIU R.

pag. 4

CHECEA

pag. 5

SĂVÂRSIN

pag. 6

DENTA

pag. 7

SECUSIGIU

pag. 8

LENAUHEIM

pag. 9

BÂRZAVA

pag. 10

PETRIS

pag. 11

MONEASA

pag. 12

**În țara asta numai sărăcia și
tristetea sunt veșnice!**

„Să fim mândri că locuim într-un oraș ca Recaș!”

Teodor PAVEL - Primar al orașului Recaș

Se spune că o singură imagine vorbește mai mult decât o mie de vorbe. Dacă este adevărat, Satunci, aceste fotografii, care surprind dinamica dezvoltării cunoscută de orașul Recaș în ultimii ani, vor convinge mulți cititori să viziteze „orașul viilor“, iar pe locuitorii urbei să reflecteze la ce poate face un primar care chiar își respectă concetățenii.

Ceea ce vedeți este, după cum am aflat de la domnul primar, „Doar o mică investiție din cadrul proiectului de amenajare a întregului drum european, de la un capăt la altul (Calea Timișoarei), porțiune care va cuprinde consolidări, parcuri și trotuare moderne, pomi ornamentali, jardiniere cu flori.

La finalul amenajărilor, acest proiect ne va permite să fim mândri că locuim într-un oraș ca Recaș!”

Pagină realizată de Ana Maria POPA

„Cu astfel de ocazii, tinerii pot descoperi, aprofunda și sedimenta valorile creștine ale neamului românesc!”

Viorel MĂRCUȚI - Primar al comunei Sânmihaiu Român

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, în Parohia Sânmihaiu Român din cadrul Protopopiatului Timișoara I a avut loc un eveniment cultural recreativ pentru copii intitulat: „Școală de vară – La Livada bănățeană”. Organizatorii acestei acțiuni culturale au fost: Protopopiatul Timișoara I și Parohia Sânmihaiu Român, în colaborare cu Centrul Eparhial și parohiile Utvin, Sânmihaiu German, Dinaș și Parohia Ortodoxă Sârbă Dinaș.

Manifestarea a fost deschisă cu un moment festiv moderat de preotul Zaharia Pereș, protopopul Protopopiatului Timișoara I, care a transmis și cuvântul de bun venit din partea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului.

De asemenea, domnul Viorel Mărcuți, primarul comunei, a ținut să-și exprime mulțumirea pentru faptul că o astfel de acțiune organizată de Biserica Ortodoxă Română se derulează în comuna pe care o administrează și s-a angajat ca la următoarea ediție evenimentul să se regăsească și pe agenda culturală a Primăriei Sânmihaiu Român și să participe un număr mult mai mare de copii din zonă.

Cu acel prilej, pentru „Jurnalul Național al Primăriilor”, domnul primar a spus: „Am participat astăzi la debutul Școlii de vară în comuna Sânmihaiu Român și al unei serii de manifestări cu tematică creștină, adresate tinerilor, care cu astfel de ocazii pot descoperi, aprofunda și sedimenta valorile creștine ale neamului nostru românesc. Mulțumim organizatorilor și participanților!

Bucuria tuturor a fost evidentă și pentru că preoții Pompiliu Rediș și Dan Dumitru Gârjoabă au invitat și preotul sârb de la Dinaș, PC Părintele Milorad Ostoin, care a venit însoțit de patru copii din parohie, iar la momentul deschiderii festive, când s-au făcut rugăciunile de dimineață, acesta a rostit rugăciunea „Tatăl nostru” și a dat o binecuvântare copiilor și în limba sârbă, arătând astfel că între parohiile românești și sârbești din Banat există o rodnică colaborare.

La această școală de vară au participat 28 de copii din parohiile Sânmihaiu Român, Sânmihaiu German, Utvin, Dinaș și chiar din Timișoara. Atmosfera de vacanță și-a făcut simțită prezența și prin recomandările de lectură făcute de Conf. univ. dr. Claudiu Arieșan de la Universitatea de Vest din Timișoara, care a sugerat copiilor să completeze lectura de pe telefon cu lectura dintr-o carte pe timp de vară. Un alt moment interesant și atractiv din program a fost workshopul de limbă engleză prezentat de absolventa Facultății de Litere, Istorie și Teologie, secția română-engleză, Paula Pereș.

Nu avea cum să lipsească cunoașterea „Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș” într-o altfel de oră de religie susținută de prof. Adina Albai. Au fost prezentate câteva teme interesante cum

ar fi: „Strana sufletului”. „Cântarea bisericească între portativ și cer”, susținută de preotul Vasile Balogh de la Parohia Dinaș, „Veșmintele liturgice în Biserica Ortodoxă Română. Origine și semnificație”, susținută de pr. dr. Dan Dumitru Gârjoabă de la Parohia Sânmihaiu Român și despre hramul parohiei „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” le-a vorbit preotul Pompiliu Rediș parohul bisericii din localitate. La fel putem spune că, pe același palier catehetic au fost și cuvântul preotului Zaharia Pereș, protopopul locului, care a vorbit despre „locul unde îl putem găsi pe Dumnezeu” și „ce înseamnă a fi creștin în lumea de astăzi”, cuvânt interactiv susținut de preotul Toma Albai de la Parohia Sânmihaiu German.

Menționăm că la această școală de vară nu puteau lipsi atelierul, cum ar fi: atelier de creație plastică organizat de prof. Suzana Hlușcu, atelier mixt de artă, desen, pictură și colaj cu tema: „Copacul din grădină”, organizat de prof. Oana Popescu și atelierul de icoane pe sticlă organizat de prof. Cătălina Crainic. Activitățile sportive coordonate de prof. Viorel Iuga au fost bine primite de copii, spre bucuria părinților și educatorilor.

La finalul celor două zile recreative în care Hristos Domnul a fost în mijlocul copiilor așa cum și-au dorit organizatorii, preoții Dan Dumitru Gârjoabă și Pompiliu Rediș au oferit diplome de participare tuturor celor prezenți și au mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, pentru dragostea și susținerea arătată.

Pagină realizată de Luminița MUNTEANU

„Dacă voi avea canalizarea localității, pe lângă faptul că am și asfalt pe toate străzile comunei, înseamnă că am reușit să fac ceva foarte important pentru toți consătenii mei!”

Daniel-Florin FLOREA - Primar al comunei Checea

Zi de vară caniculară în comuna Checea, frumos gospodărită. Ordinea și curățenia fac căldura mai suportabilă. Pe tânărul primar al localității îl găsim, la primele ore ale dimineții, în fața primăriei. Se pregătește de plecare. Mai întâi prin comună, apoi la județ, după care se va întoarce repede pentru o ședință de consiliu local. Agendă plină și bunăvoință pe măsură pentru a dialoga, chiar și câteva minute cu mine. Îmi spune zâmbind: „Ați bătut atâta drum pentru a ne face cunoscută comuna în toată țara, în jurnalul nostru al primăriilor, cum aș putea să nu-mi fac timp pentru a vă răspunde la întrebări?”. Îi mulțumesc!

Domnule primar, proiectul dumneavoastră privind canalizarea comunei va primi finanțare?

Domnule Miron, să înțelegem bine, unul dintre cele mai importante proiecte pentru comuna noastră este chiar canalizarea comunei, proiect pe care sperăm că îl vom pune în practică nu peste mult timp. În sfârșit a venit rândul la finanțare. Proiectul nostru va primi finanțare, iar acest lucru este cu adevărat extraordinar. Dacă voi avea canalizarea localității, pe lângă faptul că am și asfalt pe toate străzile comunei înseamnă că am reușit să fac ceva foarte important pentru toți consătenii mei!

Eu știu, dar vă întreb pentru cititorii noștri, pentru locuitorii acestei frumoase comune, de ce era nevoie de acest proiect de canalizare al localității?

Domnule, este un pas spre civilizație și modernitate, așa cum cere și Uniunea Europeană. Este un pas care trebuia făcut. Un pas înainte ca unitate administrativă, nu este de coala să ai apă și canalizare în localitate și totul să fie nou, frumos și, de ce nu, măreț. Canalizarea, după cum bine știu consătenii mei, este un proiect pentru care mă lupt de multă vreme și iată că am reușit, a fost aprobat pentru a fi finanțat.

Ce înseamnă concret acest proiect?

Multă muncă și bineînțeles, multă bătaie de cap, dar atâta timp cât vom avea beneficii majore pentru cetățeni, acesta mi se pare faptul cel mai important. Oamenii vor avea apă și canalizare până la ei acasă. E minunat! Vom fi în rând cu lumea civilizată. Checea merită să urce această treaptă spre civilizație, de aceea suntem în Uniunea Europeană, să evoluăm cu toții. Trebuie să fim pe harta comunelor dezvoltate. Pentru asta sunt aici, pentru asta m-au ales oamenii.

Aceste lucrări pentru introducerea canalizării înseamnă și un disconfort temporar pentru oameni?

Fără îndoială, orice lucrare, fie ea mică sau mare, înseamnă un disconfort, cu atât mai mult cu cât introducerea canalizării presupune ample lucrări, lucrări ce vor dura ceva timp, va fi ceva deranj, dar când totul va fi gata și omul atunci când va deschide robinetul va avea apă, mulțumirea va fi mai mare decât perioada de disconfort. Atunci bucuria va fi mare. Omul nu va mai trebui să care apa de la fântână sau mai știu eu de unde cu găleata. Va veni apa la el. Domnule, este nevoie de europenizarea comunei și Checea merită asta!

Cum ați reușit să faceți acest proiect foarte important?

Cum vă spuneam, cu multă trudă, de multă vreme am dorit canalizare în Checea. De aceea am făcut un parteneriat cu „Aquatim”. Noi avem sistem de alimentare cu apă din foraje proprii, dar la câmpie apa are mult fier, indiferent de cât de adânc se forează puțul. Așa este apa în această zonă de câmpie, așa e solul. Nu prea ai ce să faci.

Ați încercat să...

Am încercat toate metodele de-a lungul anilor să rezolvăm problema, nu s-a putut face mai nimic. Nimeni nu a găsit o soluție. Așa este zona, e specificul regiunii. Societatea „Aquatim” a venit cu ideea să ne introducă în „Master Plan” și să ne aducă apa de la Jimbolia. Acest oraș are cel mai modern sistem de alimentare cu apă și cea mai bună apă. Sunt foarte bine organizați. Apa de la Jimbolia îndeplinește toate calitățile pe care trebuie să le aibă o apă. Singura variantă a fost ca Primăria Checea să facă un proiect în parteneriat cu „Aquatim” finanțat prin fonduri europene.

De ce?

Simple, pentru că comuna noastră nu avea acești bani. Nu vă mai întârzii și vă mulțumesc pentru acest dialog! Și eu vă mulțumesc!

Rubrica Bisericii

Taina Sfintei Spovedanii

Ilie CLEOPA

Taina Sfintei Spovedanii
O cunoaștem din predanii,
Cât de mare rol anume
Are, pentru-ntreaga lume

Pentru ea, Mântuitorul
A vorbit la-ntreg poporul,
Că nu este mântuire
Fără de mărturisire.

Pentru că Hristos ne-nvață,
Sfinții Apostoli dau povață
Să ne spovedim mereu
Slugilor lui Dumnezeu.

Pentru taina pocăinței
Au grăit, de-asemeni sfinții
Ei canoane au fixat
Să ne spovedim curat.

Și Biserica ne cheamă,
Și ne-nvață ca o mamă,
Și cu multă umilință
Să venim la pocăință.

Pocăința-i taină mare
Dată pentru fiecare
Pentru drept și păcătos
Care crede în Hristos.

Pentru tânăr și bătrân
Pentru slugă și stăpân
Pentru cel de la amvon
Pentru cel ce stă pe tron.

Pentru turmă și păstori,
Pentru cei din închisori,
Pentru cel ce zace-n pat,
Pentru tot cel botezat.

Și precum ne-nvață Crezul
Spovedania-i botezul
Care spală, care curmă
Tot păcatul, fără urmă.

De voiți mai mult să știți
În Scriptură să citiți;
Veți găsi exemple multe
De-ar fi cine să le-asculte.

Din albumul școlii

Copiii comunei Checea, recitând din creația eminesciană.

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

„Nu se poate face nimic fără școală!”

Călin MĂDĂLUȚĂ - Preot parohia Săvârșin

L-am revăzut în această lungă vară fierbinte pe Preaonoratul Părinte Călin Mădăluță, pe care am avut plăcerea să-l cunosc la recomandarea președintelui Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todî. Deși aparținem fiecare altui tip și altei filosofii, am reînnotat dialogul nostru din ediția trecută, în atmosfera de senină blajinitate și omenie, pe care Părintele Mădăluță o desfășoară la primirea oricărui om.

Preabunule Părinte, îmi spuneai la trecuta noastră întrevădere, citez: „Noi desfășurăm diferite proiecte împreună cu copiii din localitate, în sprijinul educației lor, dar venim și în sprijinul persoanelor cu diferite probleme sociale, materiale sau de altă natură. Încercăm, astfel, de exemplu, să îi ajutăm pe elevi să nu abandoneze școala”. Cum reacționează elevii?

Să știți că aceste activități desfășurate de biserică în sprijinul lor au avut un impact foarte bun. Sunt proiecte care au loc la nivelul întregii țări și întotdeauna biserica a fost alături de copii și i-a salvat de la abandonul școlar, mai ales în mediul rural. Noi am ajutat mult în această pandemie educația. Am venit în sprijinul școlii, chiar cu tehnica aceasta modernă, pentru ca elevii să poată urmări școala online. De-a lungul timpului s-a observat faptul că unii copii din medul rural, de obicei care provin din familii cu probleme materiale sau de altă natură socială, preferă să abandoneze școala. Decizie luată evident de familie, că nu îi mai poate susține material pe copii să meargă la cursuri. De aceea este bun acest parteneriat între biserică și școală. Cele două instituții au lucrat împreună întotdeauna în folosul elevilor. Pruncii și familiile lor trebuie să înțeleagă că actul de învățământ este foarte important pentru viitorul lor. Nu se poate face nimic fără școală!

Se tot afirmă că este în pericol creștinismul. Este adevărat?

Creștinismul a fost în pericol și chiar în această perioadă, la nivel mondial, prin Asia și Africa, creștinismul are de suferit, iar creștinii sunt persecutați, uneori sunt chiar uciși, iar acest lucru nu este bun deloc. Sunt unele religii care nu sunt tolerante cu creștinii, așa cum creștinii sunt toleranți cu alte religii. Chiar Iisus s-a născut într-o conjunctură dificilă și chiar de la început, când era prunc, a fost la un pas de a fi ucis.

Ce ar trebui făcut pentru a apăra creștinismul, iar creștinul să se simtă în siguranță acolo unde se află?

Ei, bună întrebare îmi adresați, domnule Miron, și răspunsul meu este că prin unitate și prin credință putem învinge. Sprijin trebuie să vină și de la autorități, acolo unde creștinii sunt persecutați, pentru a nu permite ca acei creștini să sufere sau să fie omorâți, cum s-a întâmplat adesea prin Africa și Asia. În Siria și în zonele de război, creștinii au avut de suferit și mai au de suferit. Dar, vedeți dumneavoastră, creștinismul a fost și a rămas un simbol al jertfelor.

Care sunt relațiile dintre Parohia Săvârșin și Primăria Săvârșin? Mi-ați vorbit de buna colaborare cu școala din comună, dar cu administrația?

Noi desfășurăm multe proiecte împreună, iar domnul primar Ioan Vodicean ne ajută mult și de fiecare dată atunci când îi solicităm sprijinul.

Din lada cu zestre a poeziei neamului bănățean

LA COMEGE

Ioan VODICEAN

S-o strâns iar' potop gi lumie
La Caminu nost gin sat,
Să petrecă șiasuri bunie,
Cum îi rându pân Banat.

Vin artișci gin tăță țara,
Și gi-afară vo doi, tri,
Comegeș¹ gin Cimișoara,
Băli², caruț și tușuri.

Și Patruț o fost la noi,
Musai³ c-o gatat cu sapa,
Da s-o dus iuce⁴ napoi
C-așcepta să-i fece vaca.

Ion, Dorina și Sorin,
Șe șciu scrie vorbe mândre,
Gi la Caransăbeș vin
Cu cenaclu „La poșmândre”

Dupa șie s-or dus pa bină⁵,
Cautarăm pântru Ion,
Patru ruge⁶, pân gragină,
Să-l propcim⁷ la microfon.

Șăd⁸ la masă domni și doamnie,
El s-apucă gi cetit,
P-ăi gin primu rând gi scamnie⁹
Tătu binie i-o schipit¹⁰.

La buit¹¹, să vez minunie
O picat pa trept¹², pachet
Și cu nasu-o scos gin cunie
Vo tri rânduri gi parchet.

Doauă babie-nșiep să plângă.
Iel îi ca on bibalonc¹³,
Șloguit¹⁴ gi parcea stângă
Și c-on oci să uită ponc¹⁵.

Când ne luarăm „tace bună”¹⁶,
M-o țucat, să vez plașere,
Și pa frunce și pa gură,
Parcă-n șiodă la muiere.

Nu șciu șe mai poace crege
Lumea dupa șe-o vazut,
Da-n spectacol gi comege,
Gi comege ne-am facut.

În atenția oaspeților comunei Săvârșin

Atelierul Auto al Regelui Mihai I, amenajat în castelul de la Săvârșin, este deschis publicului

Atelierul Auto al Regelui Mihai I a fost deschis publicului, din 23 iulie 2021. Astfel că vizitatorii „Domeniului Regal Săvârșin” pot vedea jeep-urile, uneltele și piesele originale, păstrate în aceeași poziție decisă de Regele Mihai. Vizitând „Domeniului Regal Săvârșin” puteți vedea atelierul auto, situat în corpul de clădire original, din anii 1940, alături de „Parcul Regal”, „Muzeul Automobilului”, ori „Magazinul de suveniruri și Satul Regal”, a transmis Casa Regală. Potrivit sursei citate, atelierul auto a fost amenajat în anul 1943, în clădirea aflată în stânga „Garajului Regal”, actualul „Muzeu al Automobilului”. El a fost reamenajat în locația originală.

În anii 1956 -1976, atelierul a funcționat la Versoix, în Elveția, la Villa Fantasia, casa pe care Regele Mihai și Regina Ana au închiriat-o la începutul șederii lor în Elveția. La Villa Fantasia nu exista o locație pentru atelier, așa dar Regina Ana a construit o magazie de lemn pentru a-și ajuta soțul să organizeze atelierul de reparații auto personal. După ani de pribegie, jeep-urile și întregul atelier au revenit la Săvârșin. Uneltele și piesele originale au fost păstrate în aceeași poziție în care au stat în diversele locații din exil, respectând cu fidelitate locul decis de Regele Mihai. Clădirea originală a atelierului de la Săvârșin a fost restaurată cu materiale natural, lemn, cărămidă, țiglă din secolul al XIX-lea, fier și cupru în luna iunie 2021, de către Fundația Colecția Familiei Regale a României.

Domeniul Regal Săvârșin este deschis în lunile iulie, august și septembrie, în fiecare zi de vineri, sâmbătă și duminică, între ora 9.00 și ora 18.00.

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

¹ comedianți; ² blonzi; ³ precis, mai mult ca sigur, obligatoriu; ⁴ repede, în mare grabă; ⁵ scenă; ⁶ bucăți de lemn, propte; ⁷ să-l sprijinim; ⁸ stau; ⁹ scaune; ¹⁰ scuiptat; ¹¹ la coborâre; ¹² scări; ¹³ boboc de găscă; ¹⁴ paralizat; ¹⁵ în cruci, cruciș; ¹⁶ formula de salut, sănătate bună.

Ruga bănățeană de la Denta

Duminică, în data de 15.06.2021, cu ocazia sărbătorii care în popor se numește Sfânta Maria Mare a avut loc și ruga bănățeană din localitatea Denta sau sărbătorirea hramului Bisericii Ortodoxe din Denta. Cu această ocazie, oamenii au participat la tradiționala slujbă bisericească oficializată de preotul paroh Miloș Achim și mai apoi s-au întins la joc și cânt în centrul comunei. Evenimentul a fost organizat cu ajutorul domnului primar Petru Tapanov, a

doamnei viceprimar, Maria Băniaș și cu ajutorul Consiliului Local Denta. Nașii rugii au fost Andrei George și Cosmina, al doilea an consecutiv, având în vedere că anul trecut sărbătorirea tradițională a fost împiedicată de pandemie, iar anul viitor nașii vor fi Șipotean Florin și Sabina. Domnul primar a urat tuturor oamenilor prezenți ca în cele două zile de rugă să fie plini cu voie bună, să petreacă alături de interpreții preferați (doamna Mihaela Petrovici și domnul Alex Surdea, în prima zi, iar a doua zi, doamna Alina Trastău și domnul Petrică Miulescu Irimică), să mănânce bucate tradiționale și să se bucure de vremea frumoasă, fără a uita să-și protejeze sănătatea.

Atmosfera a fost întreținută de ansamblul de dansuri populare al comunei Denta "Flori de crin" condus de domnul

instructor Marta Nicolae. Acesta a mărturisit pentru revista "Banatul" că "dansează de când se știe", dovadă fiind și faptul că la cei 70 de ani ai săi continuă să-i învețe cu aleasă măiestrie pe copiii comunei să joace așa cum obișnuiau străbunii noștri, fiind un adevărat păstrător al tradițiilor și obiceiurilor locale: "Țin la copii aceștia și îmi doresc din tot sufletul să ducem tradiția mai departe chiar și în vremurile grele de azi, când ne luptăm cu pandemia".

De asemenea, elevul Toma Antonio a prezentat un scurt program muzical interpretat la saxofon și foarte bine primit de public, iar Grupul de Balet al Comunei Denta condus de domnișoara instructor Darla Pop a fost primit cu mult entuziasm și multe aplauze de către localnici.

Oamenii au fost încântați de modul de organizare și de evenimentele care s-au desfășurat în cele două zile, dovadă fiind chiar mărturiile acestora. Astfel doamna Raicov Gorița și domnul Dumitru Mengher au spus: "Ne-a plăcut foarte mult programul până acum. În special, jocul copiilor a fost minunat".

În același timp, doamna Bahrim Mariana din comuna Denta a mărturisit: "Sunt niște evenimente foarte frumoase. De abia aștept să o văd pe nepoțica mea, Aurora Maria, cum dansează pe scenă."

Felicitări tuturor celor care s-au implicat și le dorim să organizeze cât mai multe astfel de evenimente, care să aducă bucurie pe chipurile oamenilor.

Pagină realizată de prof. Luminița EFTENIE

„Doresc să avem în fiecare localitate drumuri asfaltate, să avem apă, instituții de învățământ modern și Cămine Culturale reabilite!”

Gheorghe GRAD - Primar al comunei Secusigiu

Frumoasa comună Secusigiu își schimbă înfățișarea, primindu-mă de fiecare dată cu noi obiective realizate, cu noi proiecte în desfășurare. Astfel că, din începutul dialogului meu cu domnul primar, am ținut să-l întreb despre începuturi...

Domnule primar, vă mai aduceți aminte, la aproape un an de la alegeri, de pricipalul obiectiv pe care l-ați avut

în vedere înainte de a câștiga alegerile?

O, da, a fost o promisiune făcută consătenilor mei, am promis atunci că voi avea ca principal obiectiv asfaltarea tuturor străzilor din comuna noastră. Am făgăduit atunci că voi asfalta străzi nu numai în comuna Secusigiu, ci și în satele aparținătoare comunei noastre cum ar fi: Munar, Satu Mare și Sânpetru German. Asta și din dorința sinceră de a face cunoscut, tuturor cetățenilor, că vom trata cu același interes toate așezările comunei. Pentru că toți contribuie la bugetul local și mi se pare absolut firesc ca toți să beneficieze de rezultatele muncii noastre administrative.

Care este acum dorința dumneavoastră prioritară, din punct de vedere administrativ?

Aceea pe care o reiterez mereu, anume că doresc să avem în fiecare localitate drumuri asfaltate, să avem apă, instituții de învățământ moderne, Cămine Culturale reabilite și dotate cu tot ceea ce este necesar unei bune desfășurări a activităților.

În ceea ce privește drumurile, aveți stabilită o colaborare cu firma care se va ocupa de aceste drumuri?

Domnișoară profesor, în proiectul nostru de drumuri, așa cum am mai spus, sunt două firme care vor executa lucrările necesare. Una din aceste firme va efectua lucrări pe străzile din localitatea reședință de comună, respectiv Secusigiu, ale cărei străzi vor intra primele în asfaltare. La finalul acestui obiectiv, toate străzile perpendiculare pe drumul județean vă asigur că

vor fi asfaltate. Apoi, cea de a doua firmă, va asfalta străzile prinse în proiectul ce vizează localitățile Munar, Satu Mare și Sânpetru German.

În acest timp veți continua și pietruirea străzilor?

Vezi, dumneata, noi avem o altă abordare, în acest caz, decât fosta administrație, adică nu vom pune piatră acolo unde stratul este deja suficient de gros și nu sunt gropi. Și, trebuie să subliniez faptul că, noi deja am cuprins în buget fondurile necesare pentru pietruirea drumurilor. Cât privește gropile care apar, aici vom efectua lucrări de întreținere, de reparații acolo unde acest lucru se cere. Și nu aș dori să neglijez un amănunt, zic eu, extrem de important în contextul acestui dialog...

Vă ascult, domnule primar!

Domnișoară, țin să asigur toți consătenii mei că voi acorda o atenție deosebită calității pietrei care se folosește. Asta și pentru a-i asigura că acel pământ care se folosea și era socotit piatră va fi doar o amintire neplăcută. Oamenii locului nu uită verile în care pământul de care am menționat se transforma în nori uriași de praf. Cred că a venit timpul să ne îngrijim și de sănătatea oamenilor folosind piatră de cea mai bună calitate.

Domnule primar, aveți un mesaj pentru locuitorii comunei dumneavoastră?

Da, aflându-ne în plină vară, reiterez apelul făcut de domnul viceprimar, sfătuind toți locuitorii comunei noastre să acorde o atenție mărită terenurilor pe care se dezvoltă ambrozia și în general să acorde atenție tuturor spațiilor verzi. Verdele pământului, domnișoară profesor, înseamnă viață și sănătate.

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

În atenția părinților

Copiii sub 3 ani pot fi înscriși la grădiniță. Copiii cu vârsta cuprinsă între 2 și 3 ani vor putea fi înscriși de părinții lor în etapa din luna august, dacă vor exista locuri disponibile după înscrierea celor cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani. La solicitarea expresă a părinților, în limita numărului de locuri, pot fi înscriși în învățământul preșcolar copiii cu vârsta de minimum 2 ani, asigurându-se finanțarea de bază corepunzătoare, de la bugetul de stat, în baza costului standard per preșcolar stabilit prin hotărâre a Guvernului, prevede Legea 185/2020.

Deși această posibilitate de a fi înscriși și copiii cu vârsta între 2 și 3 ani a fost inclusă și în procedura din anul școlar precedent, acesta este primul an în care Guvernul trebuia să aloce bani de la buget pentru înscrierea acestor preșcolari. În ultimul interval prevăzut pentru înscrierea la grădiniță, respectiv în timpul etapei de ajustări ce va avea loc între 2 și 31 august 2021, vor putea fi înscriși și copiii cu vârsta între 2 și 3 ani, dacă vor fi locuri disponibile. Numai în cadrul acestei etape, după cuprinderea tuturor copiilor care împlinesc vârsta de 3 ani la data de 31.08.2021 și după cuprinderea solicitărilor pentru grupa mare, vor putea fi înscriși, în limita locurilor disponibile, și copii cu vârsta cuprinsă între 2 și 3 ani, se arată în procedura de înscriere publicată de Inspectoratul Școlar al Municipiului București, dar care este valabilă pentru toate inspectoratele școlare.

Până în acest an, copiii sub 3 ani nu erau primiți la grădiniță, ei putând fi înscriși de către părinți doar la creșă.

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Doamna Ileana F., din comuna Secusigiu ne întrebă dacă poate angajatorul să refuze o cerere de concediu dacă nu există o programare a concediilor dinainte stabilită? Doamnă Ileana, dacă angajatorul nu s-a ocupat de programarea concediilor pentru anul viitor, obligație care-i revine potrivit legii, atunci nu ar putea refuza cererile venite de la angajatori pentru efectuarea concediilor în ce perioade vor aceștia. Singurul imperativ impus de lege angajaților este să nu ceară concediile „de pe azi pe mâine”. Atunci când ne referim la concediul de odihnă, trebuie să avem în vedere atât drepturile, cât și obligațiile părților. În primul rând, în alin (1) al art. 148 din Codul muncii regăsim obligația angajatorului de a face programarea concediilor până la sfârșitul anului calendaristic pentru anul următor, cu consultarea sindicatului ori a reprezentanților salariaților în cazul programărilor colective sau cu consultarea salariatului pentru programările individuale.

Pagină coordonată de Mihaela ASTRENIE

„Biserica Ortodoxă din Lenauheim se află în relații foarte bune cu Primăria comunei noastre?”

Aurelian CIUCUR - Parohia Lenauheim

De câte ori revin în comuna Lenauheim, îmi amintesc vorbele domnului primar Ilie Suciu: „Noi avem în comună mulți oameni cu care vă îndemn să stați de vorbă. Avem gospodari de frunte, avem dascăli minunați, avem preoți binecuvântați cu bunătate și har, avem elevi care fac cinste comunei. Stai de vorbă, domnule Miron, cu dâșii pentru că merită să fie cunoscuți dincolo de hotarele comunei noastre, iar jurnalul nostru al primăriilor din România trebuie să facă acest gest. Trebuie să promoveze, înainte de orice, valorile acestor așezări”. Urmând îndemnul domnului primar, m-am reșezat la masa dialogului cu Preaonoratul Părinte Aurelian Ciucur.

Preaonorate Părinte Aurelian Ciucur, trăim vremuri tot mai ciudate, din acest motiv vă rog să-mi îngăduiți să vă întreb despre o problemă care naște multe discuții în țară, aceea a introducerii educației sexuale în școlile primare?

Ei, domnule ziarist, aceasta este o prioritate pentru lista celor ce o impun. Pentru noi, nu. Trebuie să fim înțelepți, să discernem între bine și rău. A fost învățat nou-născutul cum să sugă la sânul mamei? Oare nu a venit cu un bagaj de cunoștințe în această lume? Hrănirea, reproducerea, înmulțirea speciei, este un specific al tuturor viețuitoarelor și nu le învață de la școală. Asta ne lipsește și nu știam? La vremea lor, problemele legate de sexualitate își vor găsi răspunsul pe cale maternă. Aici rolul mamei este crucial. Să nu luăm rolul mamei ce-l are acasă și să-l mutăm la catedra școlii.

Ce ne puteți spune despre efectul pandemiei asupra Bisericii și credincioșilor ei?

Același efect pe care l-a avut și perioada prigoanelor creștine, și perioada comunistă mai recent. Adică, pentru cei ce nu caută prezența Bisericii în viața lor este cea scuză: „Nu avem voie? Deci nu mergem. Așa am merge la Biserică, dar nu-i voie, nu ne lasă mai marii noștri”. Pentru iubitorii de Dumnezeu și Biserică Sa, mersul la Slujbele religioase au fost doar temporar suspendate în cele două luni, martie-aprilie 2020, când a fost apogeul virusului, iar mai apoi a avut loc o revenire la normalitate, cu măsurile impuse desigur.

Și astăzi?

Astăzi, cei mai mulți dintre credincioși își aduc aminte cu „nostalgie” de acele clipe. Nu trebuie nimic din afară să ne țină departe de Hristos: nici războaie, nici boli, nici virusi, nici foamete. Pandemia ne-a împuținat. Frica, teama, a răpus pe unii dintre noi. Au avut de dus o luptă și acum sunt răniți, nu învinși. Așteptăm vindecarea lor și întoarcerea acasă, în sânul Bisericii.

Ce părere aveți de faptul că biserica și creștinii se află în mare pericol, și nu numai în Asia și Africa, ci chiar în Grecia sau în țările civilizate din Occident, unde au fost incen-

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

diate lăcașurile de cult și preoții omorâți, chiar în Franța, în leagănul civilizației?

Dragă domnule Miron, Biserica și creștinii ei au fost mereu în pericol în lumea aceasta dominată de răutăți. Noi ne-am găsit refugiul în Biserică, la umbra lui Dumnezeu, această corabie ce plutește peste marea involburată a acestei lumi. Se incendiază biserici? Găsim alt loc unde să ne facem un lăcaș de cult. Ne caută, ne persecută? Tot ce avem nevoie este de un loc ascuns, sub pământ chiar, ca în primele veacuri primare, de o catacombă. Punem un bolovan la mijloc și pe el Sfântul Epitaf pe care să slujim Sfânta Liturghie. Din când în când, Biserica oferă lui Dumnezeu mucenici, jertfe bineplăcute Lui. Să-ți dai viața pentru binele obștesc este dragoste supremă.

Hristos ne este pildă!

Adevărat, Hristos S-a lăsat prins, S-a lăsat chinuit și a primit moartea din dragostea nețărnută pentru noi. Acesta este exemplul Lui pentru noi, să ne dăruim cu totul dragostei pentru aproapele nostru, chiar cu prețul vieții.

Aș vrea să aflu, înainte de a încheia această întâlnire a noastră, care este relația dintre Biserica Ortodoxă din Lenauheim și Primăria Lenauheim?

Biserica Ortodoxă din Lenauheim se află în relații foarte bune cu Primăria comunei noastre. Majoritatea funcționarilor ce-și desfășoară activitatea acolo sunt din Lenauheim, creștini ortodocși, și deci parte din turma ce o păstoresc. Copiii acestora și părinții lor au fost împărțâșiți cu Hristos, unii mai de demult, alții mai recent, niciunul deloc.

Preabunule Părinte, de ce ar mai avea nevoie Biserica din Lenauheim în această perioadă?

Biserica din Lenauheim ar mai avea nevoie spiritual de prezența la Sfintele Slujbe a credincioșilor, iar material ne pregătim de demararea Proiectului de pictură. Pe viitor dorim să îmbrăcăm interiorul bisericii cu haină frumos colorată, țesută din dragostea credincioșilor ce vor contribui nu doar cu un gând.

Cum poți obține un credit de nevoi personale dacă ai venituri din străinătate. Ce documente trebuie să aduci

Tot mai mulți cititori ai jurnalului primăriilor doresc să afle cum pot obține un credit de nevoi personale dacă au venituri din străinătate? Pentru asta trebuie să îndepliniți mai multe condiții și să prezentați documente doveditoare care demonstrează realizarea veniturilor: • adeverință de salariu sau un document emis de angajator, care să cuprindă cel puțin informațiile referitoare la datele de identificare ale angajatorului și angajatului și la veniturile realizate. Documentul trebuie

prezentat în original și cu traducere legalizată; • contractul / contractele de muncă și, după caz, actele adiționale aferente acestora, traduse și legalizate. Pentru aceasta trebuie să ai vechime în munca de cel puțin 12 luni și o vechime la locul de muncă actual de cel puțin 3 luni, fiind acceptate și situațiile în care în ultimele 12 luni există întreruperi de cel mult trei luni (cumulat); • dovada privind luarea în evidență de către autoritatea fiscală a țării în care sunt realizate veniturile, legalizată

și tradusă; • copia pașaportului, legalizată, în cazul în care veniturile sunt realizate într-o țară din afara Uniunii Europene; • declarație pe proprie răspundere, din care să rezulte adresa de corespondență (adresa completă a locației și numărul de telefon sau adresa de e-mail) la care pot fi contactate în România sau în țară în care sunt realizate veniturile. Cel mai important e ca românii aflați în străinătate să muncească, să fie angajați cu forme legale!

Pagină realizată de Gheorghe MIRON

„Școala noastră se bucură de susținerea domnului primar și a Consiliului Local”

Diana Mihaela GAȘPAR - Director Școala Gimnazială Bârzava

Localitatea Bârzava, la limita între regiunile istorice Banat și Crișana, pe râul Bârzava, afluent de dreapta al Mureșului, este atestată documentar încă din anul 1471. Cu o istorie impresionantă, acest sat a cărui denumire este de origine dacică, a dat oameni de valoare, amintesc pe dirijorul Iosif Conta, preotul și compozitorul Gheorghe Hubic, senatorul din perioada interbelică Gheorghe Pleș, medicul și scriitorul Mircea Ionel Pleș, dovadă că școala din Bârzava și-a înțeles menirea. Despre educație și școală voi discuta cu doamna Diana Mihaela Gașpar, director al Scolii Gimnaziale Bârzava. Cu toate că e o căldură sufocantă și e vacanță, pe doamna director o găsec la școală.

Doamnă director, ocupați această funcție din anul 2016, nu a fost dificil să vă asumați o asemenea responsabilitate la doar 28 de ani?

Mi-am asumat funcția de director al Școlii Gimnaziale Bârzava la o vârstă considerată, probabil, prea „fragedă” pentru o asemenea responsabilitate. Însă, consider că, în cazul meu, tocmai vârsta a fost un avantaj, deoarece lipsa experienței a fost compensată de ambiție, optimism și dorința de a reuși. Sunt absolventă a acestei școli, iar acest fapt m-a ambiționat, o dată în plus, să îmi iau rolul în serios pentru binele elevilor și al instituției. După absolvirea Colegiului Național „Preparandia - Dimitrie Țichindeal” și a Facultății de Științe ale Educației am revenit aici în calitate de profesor pentru învățământul preșcolar, iar faptul că am petrecut câțiva ani ca angajată a acestei unități, m-a ajutat în construirea unei relații armonioase cu colegii. De aici până la încheierea unui colectiv cu care să colaborez foarte bine nu a fost drum lung. Au existat multe provocări, am avut multe de învățat, dar satisfacția muncii împlinite m-a făcut să merg mai departe cu încredere.

Am vizitat pagina de facebook a școlii, iar la secțiunea „Mai multe informații” am citit cuvintele învățatului chinez Confucius, „Natura ne aseamănă, educația ne deosebește”. Cum vă identificați cu aceste cuvinte sau, mai bine zis, în ce măsură definește această maximă școala Bârzava?

Dacă prin înfățișare, prin structura corporală ne asemănăm, există ceva care ne face diferiți unii de alții, și anume educația. Prin acest proces trecem încă din primul an de viață, primii educatori fiind părinții, urmează apoi școala, unde dascălul clădește pe eșafodajul celor șapte ani de acasă. Educația în școală nu vizează doar transmiterea unui bagaj de informații, menirea dascălului este și aceea de a forma și modela caracter. Educația reprezintă, de fapt, pașaportul nostru în lume, iar în ceea ce ne privește aici, la Bârzava, încercăm să completăm toate paginile care țin de noi.

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

De la 1 iulie, piața de energie electrică s-a liberalizat și scumpirile se țin în lanț

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

De la 1 iulie, piața de energie electrică s-a liberalizat în totalitate, iar prețurile la facturile la energie electrică explodează, astfel încât românii care nu au trecut pe piața liberă, scot cu 20% mai mulți bani din buzunar pentru a plăti facturile de energie electrică, care înregistrează creșteri din mai multe motive: instalațiile de aer condiționat, celelalte instalații de uz casnic: mașină de spălat, mașină de făcut pâine, aparat de cafea, 1-2 frigider, laptopuri, televizoare etc. În felul acesta, scumpirile se vor ține lanț, context în care, specialiștii ne prezintă o serie de sfaturi pentru a economisi: să nu mai ținem televizoare pornite doar atunci când chiar ne uităm la ele, nu toată ziua, la fel lumina să stea aprinsă doar atunci când avem nevoie de ea, iar aerul condiționat să fie pornit doar în camera în care stăm și dorim să ne răcorim.

Anii precedenți au pus învățământul românesc în fața unei realități neașteptate, și anume învățământul online. Cum a reușit școala din Bârzava să facă față acestei situații, ați reușit să ajungeți în casele tuturor elevilor?

Din momentul suspendării cursurilor pe fondul situației epidemiologice, începând cu 11 martie 2020, învățământul online a fost soluția complementară pentru ca școala să continue. Astfel, în școala noastră a existat o adevărată desfășurare de forțe prin implementarea unei platforme educaționale, adaptare la nou, cursuri de formare pentru cadrele didactice. Primele săptămâni de online, în care nu au existat reglementări clare din partea Ministerului Educației, au fost foarte dificile. Împreună cu colectivul de profesori am gândit strategii pentru reîntoarcerea la cursuri, am pregătit școala pentru sistemul hibrid sau online, în funcție de contextul epidemiologic. Cadrele didactice au menținut o legătură strânsă cu elevii și părinții, oferindu-le sprijin și consiliere în această perioadă delicată. Părinții au fost nevoiți să înțeleagă cât de mult contează implicarea lor, în special în cazul trecerii învățării în sistem online. Elevii fără posibilități materiale au primit tablete prin programul implementat de guvern, astfel că toți au avut dispozitive și acces la cursurile online. Din păcate, au existat și situații când participarea a fost mai slabă din cauza lipsei de interes, atât a unor elevi cât și a părinților acestora. Dar, subliniez, școala noastră a făcut toate demersurile necesare pentru ca toți copiii să poată participa la cursurile online.

Cum colaborați cu primăria, cu domnul primar, aveți susținere din partea autorităților locale?

Doamnă Alina, școala noastră se bucură de susținerea domnului primar și a Consiliului Local. Propunerile Consiliului de Administrație al Școlii Gimnaziale Bârzava au fost acceptate și susținute. Datorită acestei bune colaborări, baza materială a școlii a fost an de an modernizată și îmbunătățită.

De ținut minte!

Într-o zi, un tânăr l-a întrebat pe bunicul său:

- Bunicule, cum au putut trăi oamenii înainte fără tehnologie, fără internet, fără calculatoare, fără drone, fără telefoane mobile, fără facebook și instagram?

Bunicul a răspuns:

- La fel cum trăiți voi astăzi fără rugăciune, fără demnitate, fără compasiune, fără rușine, fără respect, fără personalitate, fără caracter, fără dragoste, fără modestie și fără onoare...

Pagină coordonată de prof. Alina FRENȚIU

„Primăria și Consiliul Local Petriș vor să creeze o infrastructură modernă, adaptată realităților actuale!”

Gheorghe Ionel BERARI - Primar al comunei Petriș

Am pregătit pentru această ediție a „Jurnalului Național al Primăriilor” un set de întrebări pentru edilul frumoasei comune Petriș și, domnia sa, politician, în ciuda programului încărcat, a avut bunăvoința să-mi răspundă cu căldură și sinceritate.

Domnule primar, am vrut să vă întreb în rândul trecut, nu am reușit, dar iată că vă întreb acum...

Despre școala de vară?

Exact, aveți și școală de vară pentru copii?

Da, avem școală de vară. Am organizat o tabără pentru copiii de la Școala gimnazială „Sabin Drăgoi”. I-am dus pe micuți la o pensiune cu care am colaborat foarte bine. Acolo sunt amenajate spații de joacă. Avem o colaborare foarte bună cu o asociație care ne ajută cu produse locale. Ne ajută și la organizarea de jocuri interactive cu copiii. Sunt spații de joacă cu tiroliană și cu alte facilități. Acolo este și o baltă cu pești care îi încântă foarte mult pe micuți. Se merge și în excursii. Domnule, sunt copii care nu au văzut moara de apă de la Obârșia sau Drumul Regelui cota zero!

Ați organizat și trasee?

Da, au fost organizate și trasee prin păduri unde sunt prezentate urmele ale animalelor sălbatice. Copiii trebuie să le recunoască pe traseul pe unde merg. Ei ajung și la Castelul Regal din Săvârșin în excursie pentru a-l vizita și a afla povestea acestui important obiectiv. Acum a fost deschis publicului și sunt foarte mulți micuți care nu au posibilitatea materială de a ajunge acolo să îl vadă. În ultima zi elevii organizează un foc de tabără clasic cu muzică, unde se bucură și povestesc amintiri. Le-am sigurat copiilor hrana, sucurile și apa. Toată această tabără a fost gratis pentru micuți. Nu au avut nicio cheltuială din partea lor sau a părinților.

Mă bucur să aflu cititorii noștri că Primăria Petriș își protejează tânăra generație. E foarte important acest fapt.

Da, este foarte necesar să ne protejăm tânăra generație. E viitorul nostru. E obligatoriu să avem grijă de ei și să îi ținem aproape, fiindcă localitățile rurale se confruntă cu o depopulare mult prea mare și în plus este vorba și de o îmbătrânire a populației de la sat. La fel este și în Petriș. La sat rămân tot mai mulți oameni în vârstă, iar tinerii preferă orașul. E fenomenul general care se manifestă la ora actuală în țara noastră.

Cum ați trecut prin pandemie?

Domnule Miron, efectele coronavirusului nu s-au răsfânt foarte tare asupra activității instituțiilor din comună și nici primăria nu prea a fost afectată. În localitate a fost destul de bine. Nu am avut cazuri multe cu oameni infectați. Cetățenii au avut grijă și nu prea au circulat mult, s-au protejat, au purtat mască. COVID-ul nu prea a lovit localitatea, mai ales că oa-

menii de la sat au o imunitate mult mai puternică decât omul de la oraș, fiindcă ei se hrănesc mult mai sănătos, consumă multe crudități, iar aerul este mult mai curat. Nu există poluare. De aceea nici cazuri multe de infectare nu s-au înregistrat la noi în comună. În plus avem și un centru de vaccinare nu departe de noi, la Săvârșin, iar multe persoane au fost acolo și s-au vaccinat. Am organizat și un centru mobil de vaccinare la noi în localitate. Au fost imunizate persoanele cu dizabilități fizice și toți cetățenii care nu s-au putut deplasa.

Acum, în perioada de vară, ce proiecte aveți în desfășurare sau altele pe care le-ați finalizat și de care sunteți foarte mulțumit?

Unul dintre cele mai importante este înființare rețelei inteligente de distribuție a gazelor în comuna Petriș și în localitățile învecinate. Aici, posibilitatea de a avea gaze naturale este incomparabil mai mare. De asemenea, avem un proiect de reabilitare a clădirilor unităților școlare din localitate, care sunt foarte vechi și, prin urmare, au nevoie de reabilitare. Prin „Administrația Fondului de Mediu” se dau bani pentru îmbunătățirea performanțelor energetice ale clădirilor școlilor. Aceste proiecte sunt în derulare și se desfășoară cu succes. Avem contractată prima înscriere în cartea funciară pentru domeniul public.

Cu drumurile agricole cum stați?

Este bine că îmi adresați această întrebare, pentru că un obiectiv foarte necesar este repararea drumurilor agricole ale localității. Aici vorbim de o lucrare aflată în desfășurare. Țarina bogată cu pământ bun din jurul Petrișului nu mai are de foarte mulți ani drumuri practicabile. De fapt, fermierii se pot deplasa cu utilajele pe aceste trasee, dar în condiții foarte grele, iar dacă plouă drumurile sunt de netrecut. Prin urmare, Primăria și Consiliul Local Petriș vor să creeze o infrastructură modernă, adaptată realităților actuale. Astfel, au decis să modernizeze aceste drumuri agricole, iar cea mai bună și eficientă metodă este pietruirea lor. În acest scop vom aplica un strat de pietriș pe întregul traseu pe unde circulă fermierii cu mașinile.

Drum lung?

Este vorba de peste 10 km de drumuri. Lucrarea este deja contractată de o firmă și în scurt timp vom începe lucrările de modernizare a condițiilor de trafic al agricultorilor. Astfel, oamenii pot ajunge mai ușor la terenurile agricole din posesie pentru a le lucra.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru timpul acordat! Și eu vă mulțumesc!

Nimic nu e veșnic

Pământul va fi distrus de Soare

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Pământul nu va exista veșnic. Peste câteva miliarde de ani, el va fi distrus de Soare. Va rămâne în cele din urmă fără hidrogenul care alimentează reacțiile nucleare din miezul său, iar astrul va deveni o gigantică roșie. Atunci, vântul solar va fi atât de puternic încât el va pătrunde prin scutul magnetic al Pământului și va distruge orice formă de viață pe planeta noastră. În prezent, erupțiile solare care ating Pământul vin cu o viteză de 1,6 milioane de km/oră, însă intensitatea acestora nu este atât de puternică, iar câmpul magnetic al Terrei ne protejează de efectele negative ale acestora. Dar, peste câteva miliarde de ani, nucleul Soarele se va contracta, se va încălzi, se va produce o expansiune enormă a atmosferei exterioare, care va ajunge la zeci de milioane de kilometri, înghițind toate planetele din Sistemul Solar, inclusiv Pământul. Deși înainte ca Soarele să devină o pitică albă, după faza de gigantică roșie, atmosfera tuturor planetelor va fi distrusă, însă exista posibilitatea ca viața să înceapă din nou, susțin cercetătorii.

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

„De anul viitor suntem convinși că festivalul va reveni la amploarea din anii trecuți”

Ioan HERBEI - Primar al comunei Moneasa

Festivalul „Parada Clătitorilor”, organizat de două decenii în stațiunea Moneasa, a fost reluat după o pauză de un an impusă de pandemia de COVID-19. Astfel că ediția a XX-a a avut loc în a doua parte a lunii iulie, în arealul stațiunii au fost preparate, pentru miile de participanți, mii de clătite și susținute frumoase spectacole de artiști consacrați.

Prezent între invitați și oaspeți, edilul comunei, domnul Ioan Herbei, cu amabilitatea cunoscută, ne-a declarat: „Turismul în Moneasa, stațiunea cunoscută drept «Perla Munților Apuseni», își revine după pandemie. Din păcate, din cauza acestui flagel, anul trecut am sărit peste acest eveniment și peste tot ce se întâmpla frumos în Moneasa. Dar, după un an de pauză, cu ajutorul bunului Dumnezeu, am reînnotat firul bucuriei, chiar dacă sunt mai puțini comercianți, pentru că unii nu se așteptau să reluăm acest festival.”

finalul dialogului: „Deși doar o parte din unitățile de cazare și-au reluat activitatea în acest an, respectiv două hoteluri și în jur de 15 pensiuni, gradul de ocupare este bun, undeva la 90% în aceste unități. În cursul săptămânii este undeva la 70%. Dacă programul guvernamental care oferea tichete de vacanță continua și în acest an, lucrurile stăteau mult mai bine și s-ar fi redeschis mai multe unități de cazare”.

Întrebat dacă s-a încercat înștiințarea comercianților privind reluarea festivalului domnul primar ne-a spus: „Am încercat să îi anunțăm din timp pe mai mulți, dar și timpul a fost scurt și nu s-au putut organiza, dar de anul viitor suntem convinși că festivalul va reveni la amploarea din anii trecuți”.

Cu privire la situația hotelieră, domnia sa a conchis la

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

În țara asta numai sărăcia și tristețea sunt veșnice!

Sunteți om de cultură, domnule Vasile Todi, în sensul clasic al sintagmei, fin observator al vieții culturale, politice, financiar-economice de la noi. Cum sunt vremurile pe care le trăim?

Domnule Jichița, îți mulțumesc pentru această unitate sintactică folosită atât de flatant la adresa mea, dar pentru mine oameni de cultură sunt doar boierii intelectuali, iar aceia se aleg din marii scriitori lângă tâmpla cărora germinează cultura. Trecând de la onorantul compliment la vremurile pe care le trăim, ce aștepți dumneata să-ți spun? Domnule, privind prin prisma politică, s-a dus eșalonul unu de intelectuali din politica românească ante și interbelică, s-a dus și eșalonul doi, din care făceau parte Malița, Dumitru Popescu, Maurer, Corneliu Mănescu, Ștefan Andrei, ordinea este absolut aleatorie, iar acum trăim în vremea guvernată de eșalonul semidoctilor, care nu pot înțelege că orice poți să ascunzi în lumea asta, numai ce-i a minții nu.

Globalismul este cel care se insinuează în starea de spirit a românului sau politicianii se străduiesc a se adapta vremurilor tulburi de azi?

Domnule, pentru a înțelege mai ușor viitorul Europei de mâine, trebuie să acceptăm că istoria ne învață prin analogii, astfel că azi e bine să ne reamintim de „Pacea westfalică” unde, și atunci, ca și acum, coaliții multinaționale parcelau spectrul geopolitic. Azi, ca și atunci, marii oameni de stat impun condițiile lor aleșilor, de ei, postați în fruntea țărilor veștejite de sărăcie ca frunzele după vara plecată. Și politicianii, de târâială nu de trăire, din aceste țări, se supun urmărindu-și propriile interese precum fluturii galbeni pe Mauricio Babilonia.

Pare să fie în opoziție cu orgoliul identitar, acela cu vădit accent pe sentimentul apartenenței la un trecut glorios, poate nu îndeajuns de bine formulat în diversele luări de poziție în presă ori cu prilejul anumitor manifestări culturale, ce credeți?

Domnule Jichița, orgoliul nu este o virtute, nici măcar atunci când este identitar, iar în cazul țărilor care și-au pierdut bucuria viitorului, orgoliul lor, dacă îl afișează, se aseamănă cu orgoliul furnicii aflată la discreția tuturor tălpilor. Domnule Jichița, țările care acceptă milostenia trebuie să dea dovadă de smerenie, nu de orgoliu.

Ați militat pentru păstrarea valorilor tradiționale, ca o condiție a apărării identității naționale...

N-aș spune „ca o condiție a apărării identității naționale”, ci ca un mod civilizată de a rămâne ancorați în etica creștină. Da, am militat și voi continua să pledez pentru acest țel, afurisind însă păstrarea tradiției legată de corupție. Pentru că în țara asta, frumoasă ca o prescură, așa mi-o închipui eu atunci când o voi vedea din ceruri, ei bine, în țara asta corupția chiar are tradiție.

Are de pierdut această tendință naționalistă de păstrare a valorilor tradiționale - cum o numesc unii susținători ai curentului corectitudinii politice - în contextul actual, de uni-

formizare a vieții culturale, a spiritualității statale, ca membri ai Uniunii Europene?

Nicidecum, e în genomul ființei neamului! Ei, domnule Jichița, așa mi-aș fi dorit să răspund, dar nu pot, domnule, pentru că ori aș minți, ori aș fi ignar. Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” aflată la Bariera Vergului din București, îi are ca ctitori pe Maria și Ion Antonescu. Ei bine, acolo se afla, conform tradiției creștine, tabloul votiv înfățișându-i pe cei doi întemeietori. Și-ai noștri, de azi, aflați în fruntea trebii, primind poruncă de la noii stăpâni, au ignorant tradiția și i-au învelit pe ctitori cu strat nou de vopsea. Iată cum păstrăm noi tradiția creștină! Domnule Jichița, motto-ul Europei unite: „Unitate în diversitate”, trebuie privit doar ca pe un citat care convine celor ce ne-au cerut să ștergem chipul Mareșalului.

Domnule Vasile Todi, cum se prezintă satul românesc azi?

Depinde de unde-l vezi... de pildă, satul nașterii soției mele, Kizghia, așezat între maiestoase păduri, văzut din trăsura lui uica Laie, are ceva imperial. Alte sate însă, rămase singure, văduvite de oameni, albite de ierni grele, găzduiesc în casele pustite sălbăticiuni.

Puținii lor locuitori, bătrâni și bolnavi, privesc martirizați de neputință, cum casele lor, coboară încet, încet, în pământ. În țara asta, domnul meu, numai sărăcia și tristețea sunt veșnice. Dar un sat, domnule Jichița, nu moare niciodată. Nici chiar atunci când locuitorii săi îl părăsesc cu toții. Nici chiar atunci când casele lui se întorc, cum spuneam, înapoi în pământul din care au fost înălțate. Rămâne duhul lui, al satului, străjuind neobosit lângă crucea bisericii. Biserica e sprijinul său, Biserica asigură nemurirea satului. Un sat, din care, din neștiute pricini, nu a mai rămas piatră pe piatră, nu moare decât atunci când i se surpă Biserica. Ei, domnule Jichița, iubesc satul, doar ți-am spus că sunt țăran, un țăran care crede că satul este matca oricărui stat.

Mai ales satul soției!

Da, locul acela îmi este cel mai drag dintre toate proprietățile moștenite. De jur-împrejur, dealuri înalte. Și pădurea, pădurea gata de-nnoire, pădurea pe care o cutreier în fiecare dimineață cu pas strunit de încântare. Peste câteva zile, mantia primăverii se va desfășura deasupra frunzelor ruginii împodobită cu brebenei galbeni, cu brândușe violet și ghiocei albi ce se vor legăna la adierea caldă a vântului blajin, precum imamul la ceasul namazului. Te poftesc acolo în zi de primăvară, să bem un vin care face să vorbească tăcerile, ascultând, într-un răstimp, lăutarii locului, trei frați țigani care fac și stelele nopții să tresalte de bucurie. Ia auzi versuri: „Vă las cântecele mele / Să vă petreceți cu ele / M-ofilesc ca frunza-n vânt / Când cade jos pe pământ / O plouă și-o bate vântul / S-amestecă cu pământul / O suflă vântul pe toată / Parcă n-a fost niciodată.” Domnule, folclor fără e-uri!

Interviu realizat de Constantin JICHIȚA în luna martie pentru Almanahul „Boldureanca”, ediția a II-a, anul 2021

